

Quickscan in het kader van de Wet natuurbescherming

Nieuwbouw 5 woningen aan de Polderweg te Annerveenschekanaal

Bureau Biota rapportage 2022-040

Projectgegevens

Opdrachtgever: Dhr. en Mw. de Jonge
Greveling 15
9654 PM Annerveenschekanaal

Projectomschrijving: Quickscan in het kader van de Wet natuurbescherming -
Nieuwbouw 5 woningen aan de Polderweg te Annerveenschekanaal

Aannemer: Bureau Biota
Oude Marswal 38
8015 ED Zwolle

KvK nummer: 59869984
BTW nummer: NL853674942B01

Contactpersoon: Dr. Ir. G. Milder-Mulderij (Bureau Biota)
06 24 62 03 14

Datum: 30 november 2022

Status: Definitief

Akkoord: Dr. Ir. G. Milder-Mulderij (mede-eigenaar)

Projectnummer: 2022-143

Rapportnummer: 2022-040

Te citeren als:

Verloop L. & Brochard C.J.E. 2022. Quickscan in het kader van de Wet natuurbescherming – Nieuwbouw 5 woningen aan de Polderweg te Annerveenschekanaal. Bureau Biota rapport 2022-040. In opdracht van Dhr. en Mw. De Jonge.

© Bureau Biota / Dhr. en Mw. De Jonge

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever hierboven en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Biota, nog mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het rapport is vervaardigd.

Bureau Biota is niet aansprakelijk voor gevolgschade welke voortvloeit uit toepassingen van resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Biota. Opdrachtgever vrijwaart Bureau Biota voor aanspraken in verband met deze toepassing.

Samenvatting

De heer en mevrouw De Jonge zijn voornemens om op een onbebouwd terrein aan de Polderweg in Annerveenschekanaal nieuwbouw te gaan realiseren. Er zullen op dit terrein een vijftal woningen worden gebouwd. Wanneer soorten beschermd onder de Wet natuurbescherming gebruik maken van het aangewezen perceel, dan kunnen deze hinder onder- vinden van de voorgenomen plannen. Als dit het geval is, dan mogen de plannen niet zonder meer doorgaan. Dan is voor de plannen mogelijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig. Om vast te stellen wat de situatie ter plaatse is, dient er een quickscan uitgevoerd te worden. In de voorliggende rapportage doet Bureau Biota verslag van de uitgevoerde quickscan. Daarin beschrijft Bureau Biota de potenties van het onbebouwde terrein aan de Polderweg in Annerveenschekanaal voor verblijfplaatsen van beschermde soorten en de gevolgen van de voorgenomen plannen op alle drie de pijlers van de Wet natuurbescherming: soortenbescherming, gebiedsbescherming en houtopstanden.

Het doel van dit onderzoek is het in kaart brengen van de potenties van het onderzoeksgebied voor soorten beschermd onder de Wet natuurbescherming (Wnb) en het bepalen van de effecten van de voorgenomen plannen op beschermde natuurwaarden ter plaatse en in de directe omgeving. Het onderzoek brengt in beeld:

- of beschermde soorten planten en dieren aanwezig zijn op of rondom het onderzoeksterrein;
- of er potenties zijn voor Wnb-beschermde soorten die tijdens het veldbezoek niet aangetroffen zijn;
- of met de voorgenomen ingreep verbodsbepalingen uit de bovengenoemde wet worden overtreden (soorten- en gebiedsbescherming en houtopstanden);
- of er mogelijkheden zijn om eventuele overtredingen te vermijden;
- en hoe te handelen om te voldoen aan de zorgplicht en de Wet natuurbescherming na te leven;
- of er noodzaak is tot het aanvragen van een ontheffing van bovengenoemde wet of dat eerst nog nader onderzoek moet worden verricht om tot deze conclusie te komen.

Op basis van de quickscan kan worden geconcludeerd dat enkele soorten (met name amfibieën, vogels en misschien vleermuizen) mogelijk gebruik maken van (delen van) het onderzochte plangebied. De voorgenomen plannen een voorgestelde werkwijze zullen echter geen negatieve effecten hebben op soorten beschermd onder de Wet natuurbescherming. Voor het onderdeel Soortenbescherming is dus geen ontheffing vereist.

Het plangebied ligt niet heel dicht bij Natura 2000-gebieden. De twee meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden zijn de Drentsche Aa en het Zuidlaardermeergebied. Het plangebied ligt op een afstand van minimaal 6 kilometer van het meest nabijgelegen deel van de bovengenoemde Natura 2000-gebieden. Gezien de ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden, gezien de aard en omvang van het landschap tussen het plangebied en de genoemde Natura 2000-terreinen en gezien de omvang van de ingreep worden geen nadelige effecten verwacht voor het onderdeel Gebiedsbescherming. Een Aeriusscalculatie kan nog wel een extra onderbouwing geven van de effecten van eventuele stikstofuitstoot tijdens de realisatie/ingebruikname, maar gezien de afstand tot Natura 2000 terrein is het te verwachten effect van deze ingreep nihil.

Aangezien het plangebied geen onderdeel is van het Natuurnetwerk Nederland en voor de provincie Drenthe geen externe werking geldt, zijn nadelige effecten van de voorgenomen ingreep op de kwaliteit van het Natuurnetwerk Nederland uitgesloten.

Omdat er geen sprake zal gaan zijn van het kappen van bomen of anderszins vellen van houtopstanden is hier ook geen knelpunt te verwachten voor het onderdeel Houtopstanden van de Wet natuurbescherming. Onder de in dit rapport beschreven werkwijze kunnen de voorgenomen activiteiten naar verwachting zonder ontheffing/vergunning van de Wet natuurbescherming plaatsvinden. Te allen tijde dient men zich aan de zorgplicht te houden en is uitvoeren buiten het broedseizoen aan te raden. Is dit niet mogelijk en zijn er effecten te verwachten, dan is het raadzaam een broedvogelcheck uit te laten voeren.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
2	Doel van het onderzoek.....	1
3	Omschrijving onderzoeksterrein en voorgenomen plannen	2
4	Wettelijk kader	5
4.1	Soortbescherming	5
4.2	Gebiedsbescherming	7
4.2.1	Natura 2000	7
4.2.2	Natuurnetwerk Nederland	8
4.3	Houtopstanden.....	9
5	Werkwijze	10
5.1	Soortenbescherming	10
5.1.1	Literatuurstudie.....	10
5.1.2	Veldwerk	10
5.2	Gebiedsbescherming	11
5.2.1	Natura 2000	11
5.2.2	Natuurnetwerk Nederland	11
5.3	Houtopstanden.....	11
6	Bevindingen uit het onderzoek.....	12
6.1	Soortenbescherming	12
6.1.1	Vaatplanten.....	14
6.1.2	Insecten.....	14
6.1.3	Amfibieën.....	14
6.1.4	Reptielen	15
6.1.5	Vissen	15
6.1.6	Vogels.....	15
6.1.7	Zoogdieren	15
6.1.8	Overige soorten.....	16
6.2	Gebiedsbescherming	16
6.3	Houtopstanden.....	17
7	Te verwachten effecten.....	18
7.1	Soortenbescherming	18
7.2	Gebiedsbescherming	18
7.3	Houtopstanden.....	18
8	Conclusies en aanbevelingen.....	19
8.1	Soortenbescherming	19
8.2	Gebiedsbescherming	19
8.3	Houtopstanden.....	19
8.4	Aanbevelingen.....	19
9	Geraadpleegde bronnen.....	20
Bijlage 1	Toelichting bepalingen Wet natuurbescherming.....	21
Bijlage 2	Beschermde soorten Provincie Drenthe	24
Bijlage 3	Nationale Databank Flora en Fauna gegevens.....	34

1 Inleiding

De heer en mevrouw De Jonge zijn voornemens om op een onbebouwd terrein aan de Polderweg in Annerveenschekanaal nieuwbouw te gaan realiseren. Er zullen op dit terrein een vijftal woningen worden gebouwd. Wanneer soorten beschermd onder de Wet natuurbescherming gebruik maken van het aangewezen perceel, dan kunnen deze hinder onder- vinden van de voorgenomen plannen. Als dit het geval is, dan mogen de plannen niet zonder meer doorgaan. Dan is voor de plannen mogelijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig. Om vast te stellen wat de situatie ter plaatse is, dient er een quickscan uitgevoerd te worden. In de voorliggende rapportage doet Bureau Biota verslag van de uitgevoerde quickscan. Daarin beschrijft Bureau Biota de potenties van het onbebouwde terrein aan de Polderweg in Annerveenschekanaal voor verblijfplaatsen van beschermde soorten en de gevolgen van de voorgenomen plannen op alle drie de pijlers van de Wet natuurbescherming: soortenbescherming, gebiedsbescherming en houtopstanden.

2 Doel van het onderzoek

Het doel van dit onderzoek is het in kaart brengen van de potenties van het onderzoeksgebied voor soorten beschermd onder de Wet natuurbescherming (Wnb) en het bepalen van de effecten van de voorgenomen plannen op beschermde natuurwaarden ter plaatse en in de directe omgeving. Het onderzoek brengt in beeld:

- of beschermde soorten planten en dieren aanwezig zijn op of rondom het onderzoeksterrein;
- of er potenties zijn voor Wnb-beschermde soorten die tijdens het veldbezoek niet aangetroffen zijn;
- of met de voorgenomen ingreep verbodsbepalingen uit de bovengenoemde wet worden overtreden (soorten- en gebiedsbescherming en houtopstanden);
- of er mogelijkheden zijn om eventuele overtredingen te vermijden;
- en hoe te handelen om te voldoen aan de zorgplicht en de Wet natuurbescherming na te leven;
- of er noodzaak is tot het aanvragen van een ontheffing van bovengenoemde wet of dat eerst nog nader onderzoek moet worden verricht om tot deze conclusie te komen.

Gezien de situatie ter plaatse lijkt de ingreep vooral voor vogels, vleermuizen en zoogdieren die gebruik maken van de nabij gelegen houtopstanden. Er zijn ook watergangen in en naast het onderzoeksgebied aanwezig, waardoor er mogelijk effecten van de voorgenomen plannen op aquatische soorten zijn. Het plangebied en omliggende omgeving biedt weinig potenties voor beschermde plantensoorten. Bij het veldonderzoek lag de focus dus vooral op het onderzoeken van potenties voor vogels, vleermuizen, zoogdieren en aquatische soorten, zonder andere soortgroepen beschermd onder de Wet natuurbescherming te negeren.

3 Omschrijving onderzoeksterrein en voorgenomen plannen

Het onderzoeksterrein (Figuur 1 en 2) is onbebouwd en bestaat voornamelijk uit grasland. Aan de zuidoost kant is een houtwal aanwezig. Noordoostelijk ligt het Annerveenschekanaal met aangrenzend struweel en lage vegetatie. Aan de zuidoost kant ligt een sloot. Het terrein beslaat een oppervlakte van 4.255 m².

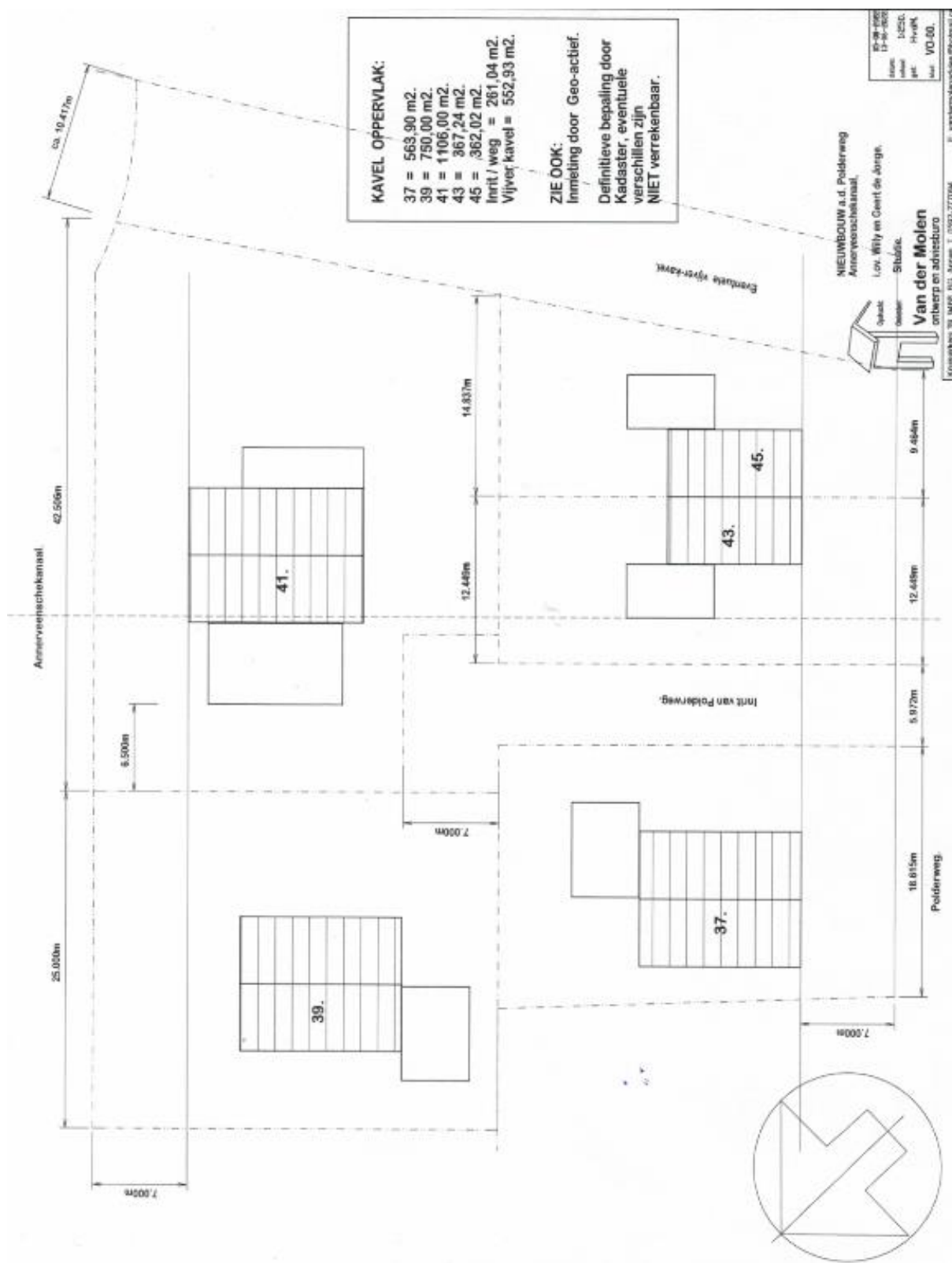
Op het perceel is de bouw van 5 woningen gepland (Figuur 3). De totale oppervlakte van de 5 kavels zal 3.150 m² bedragen. De plannen omvatten ook de aanleg van een weg/inrit vanaf de Polderweg naar het plangebied. Er wordt ook een vijver aangelegd op het aangewezen terrein.

Figuur 1 Ligging van het te onderzoeken perceel aan de Polderweg te Annerveenschekanaal.

Figuur 2 Actuele situatie in het plangebied, ten tijde van het veldbezoek op 11 oktober 2022.

Figuur 3 Plan beoogde eindsituatie Polderweg Annerveenschekanaal. Bron: Van der Molen ontwerp en adviesburo.

4 Wettelijk kader

De Wet natuurbescherming vervangt sinds 1 januari 2017 drie wetten: de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet (NB-wet) en de Boswet. Het doel van het instellen van deze nieuwe wet was drieledig: het beschermen van de biodiversiteit, decentralisatie van natuurbescherming en vereenvoudiging van de regels. Waar vroeger de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland bevoegd gezag was, liggen de verantwoordelijkheden aangaande de Wet natuurbescherming tegenwoordig grotendeels bij de provincies.

De Wet natuurbescherming ziet toe op:

- Het beschermen en ontwikkelen van natuur en het behoud en herstel van de biodiversiteit;
- Het beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies;
- Het borgen van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen vanwege hun bijdrage aan de biodiversiteit en hun cultuurhistorische betekenis.

Zowel soortenbescherming als gebiedsbescherming zijn nu in de Wet natuurbescherming geregeld (zie ook Bijlage 1). Ook vertelt de nieuwe wet ons hoe we dienen om te gaan met houtopstanden. *Soortenbescherming* werd voorheen geregeld in de Flora- en faunawet, *gebiedsbescherming* in de Natuurbeschermingswet en het onderdeel *houtopstanden* in de Boswet. Hieronder wordt enkel het onderdeel *Soortenbescherming* kort toegelicht omdat het voorliggende rapport zich alleen op dit onderdeel focust. Voor details over de overige twee onderdelen van de genoemde wet wordt verwezen naar Bijlage I van dit rapport.

4.1 Soortbescherming

Binnen dit onderdeel van de wet is de bescherming van in Nederland in het wild voorkomende planten en dieren vastgelegd. Doel van dit onderdeel is de instandhouding van deze wilde planten en dieren. Naast de algemene zorgplicht voor alle in het wild levende planten en dieren in Nederland (artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming, zie ook Bijlage 1) geldt voor een aantal soorten een aanvullend beschermingsregime. De soorten met een aanvullend beschermingsregime zijn te verdelen in drie groepen:

- Artikel 3.1 Vogels (Europese Vogelrichtlijn);
- Artikel 3.5 Overige strikt beschermde soorten (Europese Habitatrichtlijn, Verdragen Bern/Bonn);
- Artikel 3.10 Nationaal beschermde soorten (waaronder Rode Lijst-soorten).

Bijlage 1 gaat nog wat dieper in op het bovenstaande.

Vogels

Voor wat betreft de vogels is in deze wet bepaald, dat alle broedende vogels, hun eieren, de vast rust- en verblijfplaatsen en de functionele omgeving daarvan zijn beschermd. Alle vogelsoorten zijn te onderscheiden in vijf categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats;
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar;
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar;

4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen;
5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Voor het verstoren van broedende vogels wordt geen ontheffing verleend. Voor het verstoren van broedgevallen en/of het aantasten van jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen, geldt een zware toets (vergelijkbaar met toetsing van Habitatrichtlijnsoorten).

Habitatrichtlijn/Verdrag van Bern/Verdrag van Bonn

Voor de planten- en diersoorten vernoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn¹, bijlage I of II bij het Verdrag van Bern² of bijlage I bij het Verdrag van Bonn³ geldt dus een aanvullend beschermingsregime. Voor deze soorten geldt dat alleen ontheffing kan worden verleend als geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soorten, geen andere bevredigende oplossing voor en geplande ingreep voorhanden is en sprake is van een in of bij wet genoemd belang.

Nationaal beschermde soorten

Bijlage 1 onderdeel a van artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming geeft een overzicht van de diersoorten die we op nationaal niveau dienen te beschermen (zie ook Bijlage 1 van dit rapport). Bijlage 1 onderdeel b van artikel 3.10 van bovengenoemde wet doet hetzelfde, maar dan voor beschermde plantensoorten (zie ook Bijlage 1 van dit rapport). De diersoorten uit deze bijlage mogen niet opzettelijk gedood of gevangen worden. Voor de plantensoorten uit de genoemde bijlage geldt dat ze in hun natuurlijke verspreidingsgebied niet opzettelijk mogen worden geplukt, verzameld, afgesneden, onworteld of vernield.

Voor de 'andere soorten' uit de Wet natuurbescherming geldt dat een ontheffing nodig is bij ruimtelijke ingrepen met naar verwachting negatieve effecten op de genoemde soorten. Een uitzondering hierop is een situatie waar- bij gebruik wordt gemaakt van een goedgekeurde gedragscode. Gedragscodes kunnen worden opgesteld door initiatiefnemers en beschrijven welke handelingen ze uitvoeren en hoe hierbij de beschermde soorten zo veel mogelijk worden ontzien. Het Rijk en de provincies zijn samen verantwoordelijk voor gedragscodes⁴. De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) keurt gedragscodes goed en de provincies zorgen ervoor dat de regels worden nageleefd. De provincies worden daarom ook betrokken bij de goedkeuring van een gedragscode. De ontheffing blijft alleen van kracht als ook aantoonbaar volgens de gestelde gedragscode wordt gewerkt.

Voor de nationaal beschermde soorten hebben de provincies in het kader van beheer en onderhoud en ruimtelijke ontwikkelingen de bevoegdheid om via een provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten. De provincie Drenthe doet dit voor de volgende soorten:

Amfibieën	Zoogdieren	Zoogdieren (vervolg)	Zoogdieren (vervolg)
• bruine kikker • gewone pad • kleine watersalamander • meerkikker • middelste groene kikker/bastaard kikker	• aardmuis • bosmuis • bunzing • dwergmuis • dwergspitsmuis • egel • gewone bosspitsmuis	• haas • hermelijn • huisspitsmuis • konijn • ondergrondse woelmuis • ree • rosse woelmuis	• steenmarter • tweekleurige bosspitsmuis • veldmuis • vos • wezel • woelrat

Een volledig overzicht van alle beschermde soorten welke de provincie Drenthe aanhoudt is opgenomen in Bijlage 2.

¹ <https://minez.nederlandsesoorten.nl/content/habitatrichtlijn>

² <https://minez.nederlandsesoorten.nl/content/bern-conventie>

³ <https://minez.nederlandsesoorten.nl/content/bonn-conventie>

⁴ <https://mijn.rvo.nl/overzicht-gedragscodes>

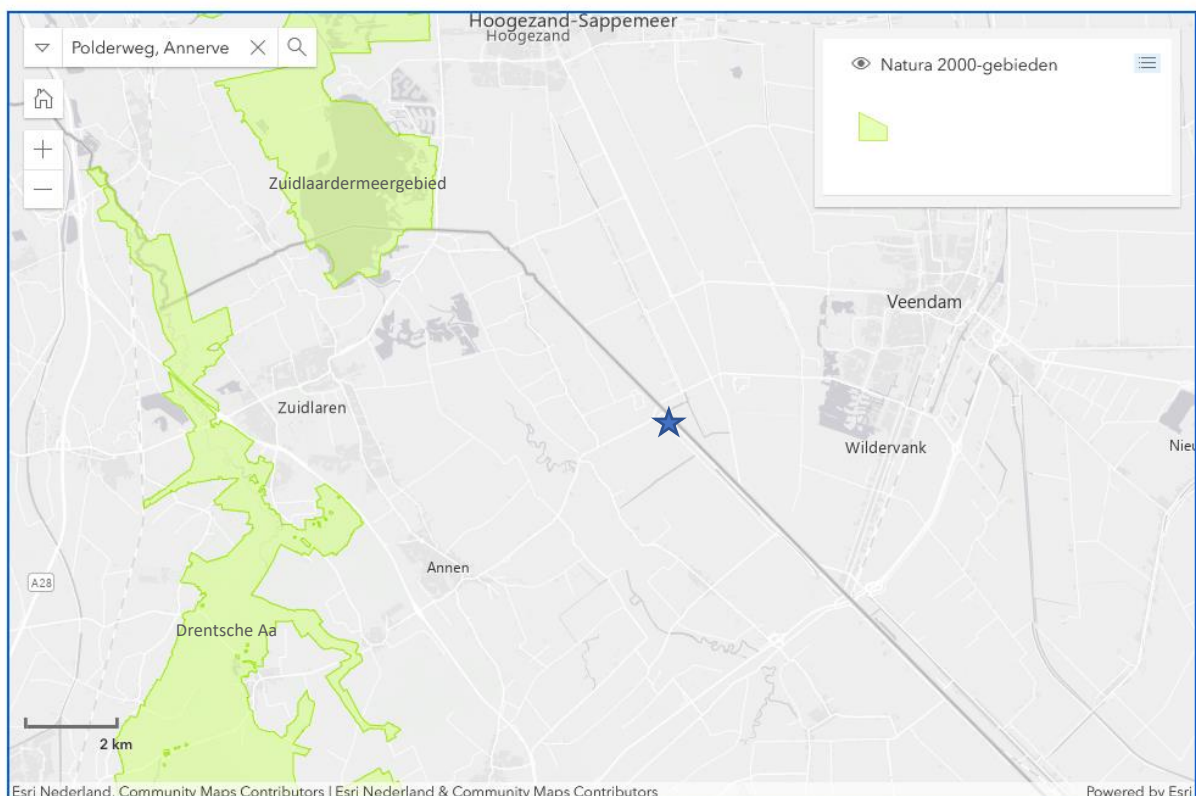
4.2 Gebiedsbescherming

4.2.1 Natura 2000

Het tweede onderdeel binnen de Wet natuurbescherming gaat in op de gebiedsbescherming. In dit deel zijn de bepalingen uit de richtlijnen van de Europese Unie (Habitatrichtlijn, Vogelrichtlijn) voor wat betreft de bescherming van gebieden vertaald naar het nationaal recht. Dit onderdeel regelt dus de bescherming van Natura 2000 gebieden. De bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) valt hierbuiten, maar daar wordt later in het rapport nog aandacht aan besteed.

In ons land liggen ruim 160 gebieden die vallen onder het Natura 2000-regime. Voor elk van deze gebieden zijn instandhoudingsdoelen voor zowel soorten als vegetatietypen opgesteld. Nadelige gevolgen van initiatieven op deze instandhoudingsdoelen dienen vermeden te worden of zoveel mogelijk beperkt te worden. Om projecten in of nabij deze beschermde gebieden uit te kunnen voeren is dus in sommige gevallen een vergunning vereist.

Via de website van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit is te verifiëren of een plangebied in de buurt van een beschermd natuurgebied ligt. Hiervoor kan een kaart worden aangeroepen waarop aangegeven staat waar zich Natura 2000-terreinen, wetlands of nationale parken bevinden. De twee meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden zijn de Drentsche Aa en het Zuidlaardermeergebied. Het plangebied ligt op een afstand van 6 kilometer van het meest nabijgelegen deel van de bovengenoemde Natura 2000-gebieden (Figuur 4).

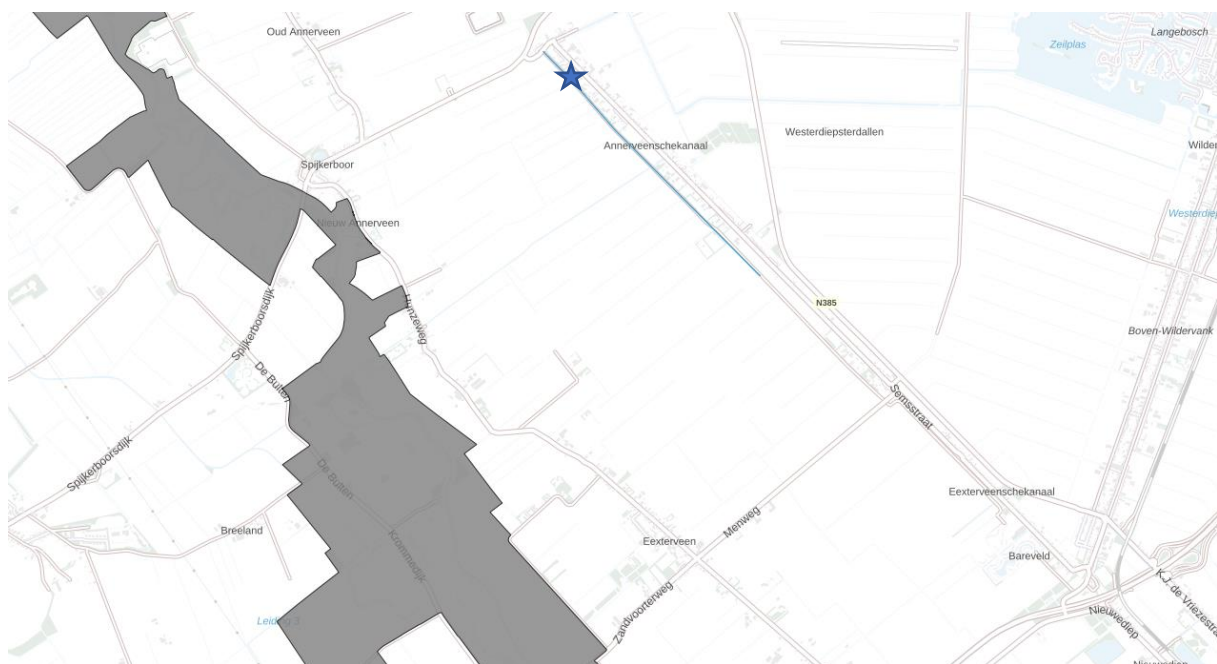

Figuur 4 Globale ligging van het onderzoeksgebied aan de Polderweg te Annerveenschekanaal (blauwe ster) ten opzichte van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden in Drenthe (groen gearceerd). Bron: <https://www.natura2000.nl/gebieden>

4.2.2 Natuurnetwerk Nederland

Naast de gebieden die binnen de Wet natuurbescherming al beschermd worden, liggen in Nederland ook nog terreinen die behoren tot het Natuurnetwerk Nederland, het NNN⁵. Dit is het Nederlandse netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Met het netwerk beoogt men natuurgebieden beter met elkaar en met het omringende agrarisch gebied te verbinden. Bescherming van het NNN vindt plaats vanuit de provinciale Verordening Ruimte (inclusief de omgevingsplannen) en de landelijke Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. Het ruimtelijke beleid voor het netwerk is gericht op het behoud, herstel en de ontwikkeling van de 'wezenlijke kenmerken en waarden' (denk aan natuurdoelen, natuurkwaliteit, geomorfologische en aardkundige waarden en processen, waterhuishouding, bodem-, lucht- en waterkwaliteit, rust, stilte, donkerte, landschapsstructuur, belevingswaarde etc.). Op deze gebieden is volgens de Nota Ruimte het 'nee-tenzij'-principe van kracht. Plannen/Projecten worden allen volgens dit principe getoetst. In sommige provincies heeft het NNN-beleid externe werking en in sommige provincies niet. Als het NNN-beleid in een provincie externe werking heeft, betekent dit dat het beleid ook voor initiatieven rondom het natuurgebied geldt die invloed hebben op het natuurgebied. Als het NNN-beleid geen externe werking heeft, is dit beleid alleen van toepassing op activiteiten die worden verricht binnen het netwerk. Voor de provincie Drenthe geldt dat het NNN-beleid geen externe werking heeft.

Het dichtstbijzijnde stuk van het terrein dat deel uitmaakt van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), ligt op ongeveer 1.800 meter afstand van het plangebied (Figuur 5).

Figuur 5 Ligging van het onderzoeksgebied (blauwe ster) ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland (grijs gearceerd). Bron: atlasnatuurlijkkapitaal.nl/kaarten

⁵ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur-en-biodiversiteit/natuurnetwerk-nederland>

4.3 Houtopstanden

In dit onderdeel van de Wet natuurbescherming is de bescherming van houtopstanden buiten de bebouwde kom geregeld. Het voornaamste doel hiervan is het in stand houden van het areaal bossen en beplantingen in Nederland. Elke Nederlandse provincie heeft verordeningen vastgesteld waarin is geregeld hoe een kapmelding moet worden ingediend, waaraan herbeplanting moet voldoen en wanneer ontheffing van de herbeplantingsplicht kan worden verleend. Daarmee wordt de functie van bossen en beplantingen gegarandeerd als habitat voor dieren en planten, als recreatiegebied en als 'groene long' voor ons dichtbevolkte land. Voordat een houtopstand die onder de bovengenoemde wet valt, geveld kan worden, moet volgens de wet een kapmelding worden gedaan bij de provincie.

5 Werkwijze

5.1 Soortenbescherming

5.1.1 Literatuurstudie

Voorafgaand aan het veldbezoek is een indruk van het gebied verkregen op basis van gebiedskenmerken in relatie tot de voorgenomen plannen. Op basis daarvan is in kaart gebracht waarvoor nog aanvullende gegevens wenselijk zijn. Om een gedegen conclusie te trekken, wordt doorgaans ook gebruik gemaakt van verspreidingsgegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) en andere naslagwerken. Deze gegevens zijn van belang voor het maken van een goede afweging van de mogelijke effecten op de aanwezige natuurwaarden.

Gezien de kenmerken van het te onderzoeken terrein en de directe omgeving in relatie tot de voorgenomen ingreep en de verspreiding van beschermde soorten bekend uit de naslagwerken (zie Hoofdstuk 8) over deze regio is voor dit onderzoek alleen de NDFF bevestigd.

5.1.2 Veldwerk

Om in beeld te brengen welke (potenties voor) beschermde natuurwaarden op of nabij het te onderzoeken plangebied aanwezig zijn (actuele situatie), heeft er op vrijdag 11 oktober 2022 tussen 13:00 – 14:00 uur een veldbezoek plaatsgevonden. Vervolgens is er op 12 oktober 2022 tussen 14:30 en 15:30 nog een veldonderzoek uitgevoerd naar beschermde natuurwaarden in de sloot. Dit omdat er bij nader inzien (na het uitvoeren van het eerste veldonderzoek) nog werd gecommuniceerd dat toch ook werkzaamheden aan de sloot zouden gaan plaatsvinden. Het veldonderzoek is bij daglicht uitgevoerd om voor zoveel mogelijk beschermde soortgroepen een goede inschatting van de aanwezigheid/potenties in het gebied te maken. Het veldwerk is uitgevoerd door Nynke Sijtsma en Linda Verloop onder begeleiding van Christophe Brochard (Bureau Biota). Het weer ten tijde van het veldbezoek op 11 oktober 2022 was half bewolkt en droog bij een temperatuur van 15.9 °C en weinig wind (2 m/s).

Eén veldbezoek aan een plangebied in deze periode van het jaar (oktober 2022) is doorgaans niet voldoende voor het gedetailleerd onderzoeken van de verspreiding en aantallen van veel soortgroepen. Veel soorten zijn namelijk minder actief in het najaar en de winter, sommigen gaan/zijn in winterslaap of trekken weg. Echter, wanneer men zich beperkt tot onder de Wet natuurbescherming vastgestelde soorten en leefgebieden en men kennis heeft van de ecologie van deze soorten en leefgebieden, dan kan een ervaren ecoloog ook in dit jaargetijde een goede inschatting maken van de potenties van het terrein voor gebruik door beschermde soorten.

In onze ogen is een eenmalig veldonderzoek en een onderlinge bespreking hiervan door ervaren ecologen in combinatie met de verzamelde biologische gegevens van het onderzoeksgebied voldoende geweest om een gedegen inschatting te kunnen maken van de potentie voor beschermde natuurwaarden en hier conclusies aan te verbinden voor wat betreft de bepalingen vastgelegd in de Wet natuurbescherming in relatie tot de voorgenomen plannen. Echter, 100% zekerheid geeft een eenmalig veldbezoek nooit.

Met de NDFF-gegevens en de bevindingen uit het veldbezoek is in kaart gebracht voor welke soorten potenties aanwezig zijn op of nabij het onderzoeksterrein. Tijdens het veldbezoek is het projectgebied en de directe omgeving uitgebreid geïnspecteerd op potenties voor beschermde natuurwaarden. Hierbij is vooral gezocht naar plaatsen waar beschermde diersoorten, zich een schuilplaats/vaste rust- of verblijfplaats kunnen verschaffen. Daarnaast is ook de directe omgeving van het onderzoeksterrein gescreend op functies voor beschermde soorten (schuilplaatsen, foerageergebied, vliegroutes etc.). Het volgende hoofdstuk geeft de resultaten weer van het veldonderzoek.

5.2 Gebiedsbescherming

5.2.1 Natura 2000

Bij de bescherming van Natura 2000-gebieden zijn 19 storingsfactoren gedefinieerd waarvan een inschatting dient te worden gemaakt of er bij de uitvoering van de voorgenomen plannen sprake kan zijn van een of meerdere van deze wijzen van verstoring. Het betreft hier de volgende factoren:

1) Oppervlakteverlies;	11) Verandering overstromingsfrequentie;
2) Versnippering;	12) Verandering dynamiek substraat;
3) Verzuring door N-depositie uit de lucht;	13) Verstoring door geluid;
4) Vermesting door N-depositie uit de lucht;	14) Verstoring door licht;
5) Verzoeting;	15) Verstoring door trilling;
6) Verzilting;	16) Optische verstoring;
7) Verontreiniging;	17) Verstoring door mechanische effecten;
8) Verdroging;	18) Verandering van populatiedynamiek
9) Vernatting;	19) Bewuste verandering soortensamenstelling.
10) Verandering stroomsnelheid;	

Aan de hand van de bevinding in het veld en met kennis van de voorgenomen ingreep is nagegaan of er bij de ingreep sprake zou kunnen zijn van een knelpunt op basis van de bovengenoemde storingsfactoren.

5.2.2 Natuurnetwerk Nederland

Zoals eerder aangegeven geldt voor de provincie Drenthe, voor wat betreft het natuurnetwerk, geen externe werking, dus hoeft voor dit onderdeel alleen gekeken te worden naar de begrenzingen van het onderzoeksgebied in relatie tot de ligging van het natuurnetwerk.

5.3 Houtopstanden

Dit onderdeel is alleen aan de orde wanneer sprake is van kap van bomen, bos of houtopstanden buiten de 'bebouwde kom Houtopstanden'. Bij de voorgenomen plannen is voor zover bekend geen sprake van het kappen van bomen. Bovendien ligt het plangebied binnen de bebouwde kom, waardoor er geen zaken spelen die te maken hebben met dit onderdeel van de Wet natuurbescherming

6 Bevindingen uit het onderzoek

In dit hoofdstuk bespreken we de bevindingen van het veldonderzoek en bespreken we de potenties van de plangebieden voor de diverse soortgroepen die opgenomen zijn in de Wet natuurbescherming. Uit de literatuurstudie (opvragen data uit de Nationale Databank Flora en Fauna, NDFF) kwam naar voren dat de afgelopen vijf jaren op of in de buurt van het onderzoeksterrein diverse beschermde soorten zijn waargenomen (Tabel 1 en Tabel 2). Binnen een straal van 1 kilometer rondom het onderzoeksterrein zijn beschermde soorten uit de groepen van de libellen, vogels en zoogdieren waargenomen (Tabel 1). Binnen een straal van 5 kilometer zijn daarnaast ook beschermde soorten uit de groepen van de amfibieën, dagvlinders en vaatplanten gezien (Tabel 2).

6.1 Soortenbescherming

In de volgende paragrafen lopen we per beschermde soortgroep de potenties van het onderzochte terrein voor deze soorten stuk voor stuk langs. Wanneer gesproken wordt over aantallen soorten die zijn waargenomen, dan gaat dit telkens over de afgelopen vijf jaar en over waarnemingen tot op maximaal 5 kilometer afstand van het plangebied. Voor een volledige lijst van de waarnemingen uit de NDFF binnen 25 kilometer van het plangebied wordt verwezen naar Bijlage 3.

Tabel 1 Overzicht van beschermde soorten die in de afgelopen vijf jaar binnen een straal van 1 kilometer rondom het onderzochte plangebied in Annerveenschekanaal aangetroffen zijn. Bron: NDFF.

Naam	Groep	Beschermingsregime	Afstand
Blauwe reiger	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Boerenzwaluw	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Boomklever	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Boomkruiper	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Boomvalk	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Ekster	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Gekraagde roodstaart	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Grauwe vliegenvanger	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Groene glazenmaker	Libellen	wnb-hrl	0 - 1 km
Groene specht	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Grote bonte specht	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Grote gele kwikstaart	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Haas	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Huismus	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Huiszwaluw	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
IJsvogel	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Konijn	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Koolmees	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Pimpelmees	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Ransuil	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Ree	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Roek	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Sperwer	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Spreeuw	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Tapuit	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Torenvalk	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Woelrat	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Zwarte kraai	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Zwarte roodstaart	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km

Tabel 2 Overzicht van beschermde soorten die in de afgelopen vijf jaar binnen een straal van 1 tot 5 kilometer rondom het onderzochte plangebied in Annerveenschekanaal aangetroffen zijn. Beschermingsregimes: wnb-andere soorten, wnb-habitatrichtlijn (wnb-hrl) en wnb-vogelrichtlijn (wnb-vrl). Bron: NDFF.

Naam	Groep	Beschermingsregime	Afstand
Aardmuis	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Bastaardkikker	Amfibieën	wnb-andere	1 - 5 km
Beekrombout	Libellen	wnb-andere	1 - 5 km
Bever	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Bonte vliegenvanger	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Boommarter	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Bosmuis	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Bosuil	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Brilduiker	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Bruine kikker	Amfibieën	wnb-andere	1 - 5 km
Bunzing	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Das	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Draaihals	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Dwergmuis	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Eekhoorn	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Egel	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Geplooid vrouwenmantel	Vaatplanten	wnb-andere	1 - 5 km
Gevlekte witsnuitlibel	Libellen	wnb-hrl	1 - 5 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Gewone pad	Amfibieën	wnb-andere	1 - 5 km
Glanskop	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Groene kikker (Onb.)	Amfibieën	wnb-andere	1 - 5 km
Grote bosmuis	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Grote vos	Dagvlinders	wnb-andere	1 - 5 km
Grote weerschijnvlinder	Dagvlinders	wnb-andere	1 - 5 km
Havik	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Hermelijn	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Huisspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Kleine bonte specht	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Kleine watersalamander	Amfibieën	wnb-andere	1 - 5 km
Oeverzwaluw	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Ooievaar	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Otter	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Poelkikker	Amfibieën	wnb-hrl	1 - 5 km
Raaf	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Rosse woelmuis	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Sierlijke witsnuitlibel	Libellen	wnb-hrl	1 - 5 km
Slechtvalk	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Steenmarter	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Steenuil	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Veldmuis	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Vos	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Waterspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Wespendief	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Wezel	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Zeearend	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Zwarte mees	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Zwarte specht	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Zwarte wouw	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km

6.1.1 Vaatplanten

Tijdens het veldbezoek zijn binnen het plangebied of in de directe omgeving daarvan geen wettelijk beschermde vaatplanten aangetroffen. Binnen een straal van 5 kilometer rondom het onderzochte terrein is melding gedaan van één beschermde plantensoort (Tabel 2). Het gaat hier om de geplooid vrouwenmantel. Deze soort is zeer zeldzaam, maar komt normaal gesproken voor in beekdalen of natte graslanden. Aangezien er binnen het plangebied geen dergelijk biotoop aanwezig is, is deze soort hier niet te verwachten. De soort is ook niet tijdens de quickscan aangetroffen.

Andere soorten vaatplanten met een beschermde status worden hier op basis van de bekende verspreiding en heersende milieucondities niet verwacht.

6.1.2 Insecten

Tijdens het veldbezoek zijn geen waarnemingen van wettelijk beschermde soorten insecten gedaan. Binnen een straal van 1 kilometer rondom het plangebied is in de afgelopen vijf jaren wel een beschermde libel gesignaleerd: de groene glazenmaker. De groene glazenmaker gebruikt krabbenscheerplanten voor de eiafzet en is dus gebonden aan een biotoop met krabbenscheer. Binnen het plangebied is geen krabbenscheer aanwezig en valt gezien het biotoop ook niet te verwachten.

De overige in de buurt waargenomen beschermde insectensoorten zijn beekrombout, gevlekte witsnuitlibel, sierlijke witsnuitlibel, de grote vos en de grote weerschijnvlinder (Tabel 2). Deze soorten zijn op een afstand van 1 tot 5 kilometer rondom het plangebied waargenomen. De beekrombout wordt vaak met traag stromende laagland beken geassocieerd. De gevlekte witsnuitlibel komt normaal gesproken voor in laagveenmoerassen en vegetatierijke vennen en duinplassen. De sierlijke witsnuitlibel heeft een voorkeur voor schone, vegetatierijke vennen, plassen en dode rivierarmen. De voorgenoemde libellen worden niet in het plangebied verwacht, door gebrek aan geschikt habitat. De grote vos zoekt voor de eiafzet naar hoge vrijstaande bomen (met name iepen, zoete kerst, populier en sommige wilgensoorten), dergelijke hoge vrijstaande bomen zijn niet aangetroffen binnen het plangebied. Grenzend aan het plangebied is wel een grote wilg waargenomen, maar deze zal niet door de werkzaamheden negatief beïnvloed worden. De grote weerschijnvlinder zet ook eieren af op wilgen. Er worden echter geen bomen gesnoeid of gekapt rondom het plangebied.

Andere soorten insecten met een beschermde status worden hier op basis van de bekende verspreiding en heersende milieucondities niet verwacht.

6.1.3 Amfibieën

Uit de groep van de amfibieën zijn diverse soorten in de buurt aangetroffen. Op een afstand tot één kilometer rondom het plangebied zijn geen beschermde soorten amfibieën aangetroffen (Tabel 1). Op een afstand van 1 tot 5 kilometer rondom het plangebied zijn wel diverse amfibieën gesignaleerd: bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, groene kikker (onbepaald), kleine watersalamander en de poelkikker. Tijdens de quickscan is de bastaardkikker aangetroffen in de sloot op de grens van het plangebied. Verder is er potentie voor de bruine kikker en de gewone pad, deze soorten hebben een zeer ruime habitatkeuze en zouden dus ook in deze watergang aanwezig kunnen zijn.

Voor de poelkikker is het leefgebied ongeschikt, aangezien de watergang zeer voedselrijk is. Andere soorten amfibieën met een beschermde status worden hier op basis van de bekende verspreiding en heersende milieucondities niet verwacht.

6.1.4 Reptielen

Uit de groep van de reptielen zijn de afgelopen vijf jaar geen beschermde soorten in de buurt (binnen 5 km) aangetroffen. Gezien de huidige milieuecondities worden er ook geen beschermde reptielensoorten binnen de contouren van het plangebied of binnen de invloedssfeer van de plannen verwacht.

6.1.5 Vissen

In de afgelopen vijf jaar is in de regio direct rondom het plangebied (binnen 5 km) geen enkele beschermde vissoort vastgesteld of gerapporteerd. Naast het plangebied is wel een kanaal aanwezig, maar er wordt niet verwacht dat de plannen deze watrgang negatief beïnvloedt.

In de watrgang tussen het plangebied en de Polderweg zou potentieel geschikt kunnen zijn, maar op basis van de gegevens uit de NDFF en de bevindingen uit het veldonderzoek is het niet de verwachting dat de grote modderkruiper hier voorkomt. De sloot is met een schepnet onderzocht, waarbij geen vissen zijn aangetroffen. Bovendien gaat het hier om een vrij korte en geïsoleerde sloot, geen sloot waar een grote modderkruiper naartoe zou kunnen zwemmen en zich prettig zou kunnen voelen dus.

6.1.6 Vogels

In de afgelopen vijf jaar zijn in de nabijheid van het plangebied minimaal 44 vogelsoorten vastgesteld. Van deze soorten bevonden zich er 27 op een afstand van maximaal 1 kilometer van het plangebied en 17 op een afstand van 1 tot 5 kilometer van het plangebied (Tabel 1 en Tabel 2).

Er zijn binnen het plangebied geen potentiële nestplaatsen aangetroffen van vogels met een jaarrond beschermd nest. Er is binnen het plangebied nog geen bebouwing aanwezig dus gebouwgebonden soorten (zoals gierzwaluwen, huismussen en kerkuilen) worden hier ook niet verwacht.

Binnen de invloedssfeer van het plangebied zijn wel bomen en struiken aanwezig die nestgelegenheden kunnen bieden aan algemene broedvogels. Alle aanwezige bomen en struiken blijven in het plan behouden en worden niet gekapt of gesnoeid.

6.1.7 Zoogdieren

Vleermuizen

Uit de groep van de vleermuizen is in de buurt van het plangebied in de afgelopen vijf jaar alleen de gewone dwergvleermuis waargenomen. Er is binnen het plangebied of binnen de invloedssfeer van de plannen geen bebouwing aanwezig wat als schuilplaats voor de gewone dwergvleermuis zou kunnen dienen ook de bomen rondom het plangebied bieden geen geschikte holtes die zouden kunnen fungeren als vleermuisverblijf.

Als foerageerplek voor vleermuizen zal het terrein wel enige betekenis kunnen hebben. Er zijn in de directe omgeving meerdere groenstructuren aanwezig waarboven vleermuizen op jacht kunnen gaan naar insecten.

Tot slot is het niet de verwachting dat het plangebied deel uitmaakt van een essentiële vliegroute. Het naastgelegen kanaal en de bomenrij aldaar bieden hier veel meer mogelijkheden voor.

Overige zoogdieren

Uit de groep van de overige zoogdieren zijn binnen een straal van 1 kilometer in de afgelopen vijf jaar de volgende beschermde soorten gezien: haas, konijn, ree en woelrat (Tabel 1).

Er worden gezien het heersende intensieve maaibeheer op het grasland geen vaste rustplaatsen van haas, konijn, ree en woelrat binnen dit terrein verwacht. De houtwal aangrenzend aan het plangebied heeft wel potentie voor rustplaatsen de ree. Er zijn echter geen, pootafdrukken, looppaden (wildwissels) of ligplekken van de ree in de houtwal of het open grasland waargenomen. Reeën maken dus zeer waarschijnlijk geen gebruik van het plangebied en de directe omgeving. De woelrat heeft een voorkeur voor schoon, stilstaand water. Dit biotoop is afwezig in of aangrenzend aan het plangebied, de woelrat wordt hier dan ook niet verwacht.

Op een afstand van 1 tot 5 kilometer rondom het plangebied zijn ook aardmuis, bever, boommarter, bosmuis, bunzing, das, dwergmuis, eekhoorn, egel, grote bosmuis, hermelijn, huisspitsmuis, otter, rosse woelmuis, steenmarter, veldmuis, vos, waterspitsmuis en wezel waargenomen. Het huidige terrein lijkt geen potentie te hebben voor een rustplaatsen van een van deze soorten. Aangrenzend is wel een houtwal aanwezig waar een deel van deze soorten een rustplaats zouden kunnen hebben (zoals de bosmuis, egel, eekhoorn en bunzing). Er zijn verder ook geen sporen van bovengenoemde soorten vanuit de houtwal naar het aangrenzende plangebied waargenomen. Bovengenoemde soorten maken dus waarschijnlijk geen gebruik van het plangebied en de directe omgeving.

Binnen tien meter van het plangebied is wel een rijke oevervegetatie aanwezig (noordoost kant) langs het kanaal. Deze rijke oevervegetatie heeft potentie voor de waterspitsmuis en de otter. Echter valt deze oever buiten het plangebied en buiten de invloedssfeer van de plannen.

6.1.8 Overige soorten

Voor de overige soortgroepen beschermd onder de Wet natuurbescherming, zoals soorten uit de groepen van bijvoorbeeld de weekdieren of kreeftachtigen biedt het plangebied ook geen geschikt leefgebied of de soorten worden op basis van de bekende, nationale verspreiding niet verwacht.

6.2 Gebiedsbescherming

De twee meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden zijn de Drentsche Aa en het Zuidlaardermeergebied. Het plangebied ligt op een afstand van 6 kilometer van het meest nabijgelegen deel van beide bovengenoemde Natura 2000-gebieden.

Van de te onderzoeken storingsfactoren (zie paragraaf 5.2.1) kunnen de meeste op een dergelijke afstand en gezien de voorgenomen ingreep gecategoriseerd worden als 'zeker niet aan de orde'. Alleen effecten van stikstof zijn mogelijk aan de orde, wanneer tijdens de realisatiefase gebruik wordt gemaakt van mobiele werktuigen die draaien op fossiele brandstoffen. Daarnaast zullen de te verwachten verkeersbewegingen van en naar het onderzochte perceel (door werklieden in de realisatiefase en de gebruikers in de beoogde eindsituatie) uitstoot van stikstof teweegbrengen.

Het Zuidlaardermeer is onder andere aangewezen als beschermingszone voor roerdomp. Deze vogelsoort is zeer gevoelig voor stikstofdepositie.

In het Drentsche Aa-gebied zijn diverse habitattypen en habitatsoorten aangewezen welke daar bescherming genieten. Binnen het Drentsche Aa gebied zijn meerdere habitattypen en habitatsoorten aanwezig die (zeer) gevoelig zijn voor stikstof. Gezien de minimale afstand tot het Drentsche Aa (6 km) lijkt de kans echter vrij klein dat er door de voorgenomen ingreep een significante depositie van stikstof op het Drentsche Aa zal ontstaan, maar effecten zijn op voorhand niet 100% uit te sluiten. Een Aeriusscalculatie kan hier meer inzicht in geven.

6.3 Houtopstanden

Van dit onderdeel is alleen sprake wanneer kap van bomen, bos of houtopstanden buiten de bebouwde kom plaatsvindt. Bij de voorgenomen plannen is voor zover bekend geen sprake van het kappen van bomen. Bovendien ligt het plangebied binnen de bebouwde kom, waardoor er geen zaken spelen die te maken hebben met dit onderdeel van de Wet natuurbescherming.

7 Te verwachten effecten

7.1 Soortenbescherming

Voor de meeste soortgroepen beschermd onder de Wet natuurbescherming worden geen nadelige effecten van de voorgenomen ingreep verwacht omdat van deze groepen geen beschermde soorten in het gebied worden verwacht. Het is echter niet uit te sluiten dat amfibieën zoals bastaardkikker, bruine kikker en gewone pad het plangebied gebruiken. Echter wanneer men zich houdt aan de zorgplicht en dus te allen tijde zorgt voor een vrije vluchtroute dan zijn er ten aanzien van amfibieën ook geen nadelige effecten te verwachten als gevolg van de voorgenomen ingreep. De houtwal langs een deel van het plangebied is mogelijk in gebruik als nestlocatie van algemene broedvogels. Deze houtwal wordt echter niet aangeroerd en de voorgenomen activiteiten in het kader van de nieuwbouw vinden veelal op geruime afstand van de houtwal plaats. Verder heeft de houtwal mogelijk enige potentie voor kleine grondgebonden zoogdieren, maar hierop worden van de voorgenomen ingreep geen negatieve effecten verwacht omdat de houtwal als zodanig behouden blijft. Verder is het terrein met de houtwal en omliggende groenstructuren mogelijk in gebruik als foerageergebied voor vleermuizen, maar omdat de houtwal als zodanig blijft bestaan worden ook hier geen nadelige effecten verwacht. Het voorliggende plangebied is naar verwachting ook geen onderdeel van een essentiële vliegroute voor vleermuizen, dus ook op dat vlak worden geen nadelige effecten verwacht. Op het gebied van soortenbescherming is er geen reden om aan te nemen dat er met de voorgenomen plannen sprake gaat zijn van overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming. Voor dit onderdeel is dus ook geen ontheffing van de Wet natuurbescherming vereist op voorwaarde dat men te allen tijde de zorgplicht in acht neemt.

7.2 Gebiedsbescherming

Natura 2000

De geplande werkzaamheden vormen een lokale ingreep. De afstand tot de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden is vrij groot, 6 kilometer. Gezien de aard van het tussengelegen gebied, de omvang en duur van de ingreep alsmede het beoogde toekomstige gebruik van het terrein verwachten we voor de meeste storingsfactoren geen nadelige effecten van deze ingreep op de genoemde Natura 2000-terreinen Zuidlaardermeer en Drentsche Aa-gebied. Bij de voorgenomen ingreep is wel enige uitstoot van stikstof te verwachten, zowel tijdens de realisatiefase (wegverkeer en mobiele werktuigen) als in de toekomstige situatie (wegverkeer). Gezien de voorgenomen realisatie en beoogde eindsituatie in relatie tot de afstand tussen het plangebied en Natura 2000 terreinen lijken effecten van stikstof door de voorgenomen ingreep nihil te zijn. Een actuele Aeriusscalculatie kan hier definitief uitsluitsel over geven.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De afstand tot het dichtstbijzijnde gebied dat deel uitmaakt van het NNN bedraagt ongeveer 1.800 meter. Er geldt geen externe werking voor het NNN in de provincie Drenthe. Dit betekent dat van de voorgenomen werkzaamheden geen nadelige effecten op het nabijgelegen NNN worden verwacht. De voorgenomen ingreep zal dus naar verwachting geen afbreuk doen aan de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN.

7.3 Houtopstanden

Omdat er geen bomen zullen worden gekapt of struiken worden verwijderd is er geen sprake van overtredingen op het gebied van de bescherming van houtopstanden zoals verwoord in de Wet natuurbescherming.

8 Conclusies en aanbevelingen

8.1 Soortenbescherming

Het plangebied heeft voor enkele soorten uit de Wet natuurbescherming enige potentie, maar de voorgenomen ingreep heeft geen nadelige effecten op deze soorten zo lang er conform de zorgplicht wordt gehandeld. Het is daarom belangrijk aanwezige dieren te allen tijde een vrije vluchtroute te bieden, dieren niet onnodig te verstoren en waar mogelijk daarom werkzaamheden nabij de houtwal voornamelijk buiten het broedseizoen uit te voeren.

8.2 Gebiedsbescherming

Natura 2000

Qua gebiedsbescherming zijn hier ten gevolge van de realisatie- en/of gebruiksfase geen nadelige effecten op Natura 2000-gebieden te verwachten omdat het dichtstbijzijnde deel van een Natura 2000-gebied op een afstand van 6 kilometer ligt.

Natuurnetwerk Nederland

De voorgenomen ingreep zal naar verwachting geen afbreuk doen aan de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN, omdat het plangebied op een afstand van 1794 meter van het NNN gelegen is en er binnen provincie Drenthe geen externe werking geldt voor het NNN.

Qua gebiedsbescherming zijn er geen redenen om aan te nemen dat er overtredingen van de Wet natuurbescherming zullen plaatsvinden bij de uitvoering van de voorgenomen ingreep. Ook bij een eventuele stikstofuitstoot tijdens de realisatiefase of in de eindsituatie lijken de gevolgen voor Natura 2000 nihil. Een Aerius calculatie kan op dit vlak nog wat extra zekerheid bieden, maar gezien de omvang van de ingreep alsmede de afstand tot Natura 2000 is het de verwachting dat er geen sprake gaat zijn van stikstofdepositie op Natura 2000 terreinen ten gevolge van de voorgenomen plannen.

8.3 Houtopstanden

Omdat hier geen sprake zal zijn van bomenkap, of anderszins verwijderen van groenstructuren, worden voor het onderdeel Houtopstanden binnen de Wet natuurbescherming geen overschrijdingen van verbodsbepalingen verwacht.

8.4 Aanbevelingen

Bureau Biota adviseert om de werkzaamheden waar mogelijk buiten het broedseizoen uit te voeren en alle aanwezige dieren zo min mogelijk te verstoren. Is dit niet mogelijk dan wordt geadviseerd voor uitvoering van het werk een ecologisch deskundige te laten beoordelen in hoeverre zaken in het broedseizoen kunnen plaatsvinden zonder negatieve effecten op aanwezige fauna (denk hierbij aan bijv. broedvogelcheck voorafgaand aan het werk). Voor de gehele periode van de realisatie geldt de zorgplicht. Dit houdt in dat in het plangebied aanwezige dieren (denk aan kleine, grondgebonden zoogdieren zoals bijv. muizen) te allen tijde een vrije vluchtroute wordt geboden.

9 Geraadpleegde bronnen

www.verspreidingsatlas.nl

www.vogelatlas.nl

www.waarneming.nl

www.zoogdiervereniging.nl

www.ravon.nl

www.quickscanhulp.nl

www.vlinderstichting.nl

Bijlage 1 Toelichting bepalingen Wet natuurbescherming

Vanaf 1 januari 2017 geldt in Nederland de Wet natuurbescherming (Wnb). In deze wet zijn drie wetten samengevoegd, te weten:

- de Natuurbeschermingswet 1998;
- de Boswet en;
- de Flora- en faunawet.

Dit om tot een betere en duidelijkere bescherming van planten, dieren en gebieden te komen. De overheid zegt hierover:

‘De Wet natuurbescherming is gericht op het behoud en het zo mogelijk versterken van de biologische diversiteit, het duurzame gebruik van de bestanddelen daarvan en de bescherming van waardevolle landschappen, in nationaal en internationaal verband en het zo mogelijk versterken van de recreatieve, de educatieve en de beleevingswaarde van natuur en landschap, in samenhang met het beleid, om te komen tot een verduurzaming van de economie. Dit beleid wordt door de minister op hoofdlijnen vastgelegd in de nationale natuurvisie.’

Voor de bescherming van de natuur, kent deze wet drie beschermingsregimes:

- Soorten van de **Vogelrichtlijn 1979** (alle van nature in Nederland in het wild levende vogels);
- Soorten van de **Habitatrichtlijn 1992**, het Verdrag van Bern 1979 en het Verdrag van Bonn 1982;
- **Andere soorten** die vanuit nationaal oogpunt onder de Wet natuurbescherming worden beschermd (zie tabel ‘Andere soorten’ aan het einde van deze bijlage van het rapport.

Daarnaast kan het zijn dat er sprake is van ‘vrijgestelde soorten’. Hier kan sprake van zijn wanneer de minister van Economische Zaken bevoegd gezag is. Dan kunnen er soorten landelijk vrijgesteld zijn bij specifieke activiteiten.

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn	Beschermingsregime andere soorten
Art. 3.1 lid 1 Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels te doden of te vangen	Art. 3.5 lid 1 Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art. 3.10 lid 1a Het is verboden soorten in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen
Art. 3.1 lid 3 Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in lid 1 te rapen en deze onder zich te hebben	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in lid 1 in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Art. 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art. 3.1 lid 4 Het is verboden vogels als bedoeld in lid 1 opzettelijk te storen	Art. 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantings- of rustplaatsen van dieren als bedoeld in lid 1 te beschadigen of te vernielen	Art. 3.10 lid 1c Het is verboden vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage c, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen
Art. 3.1 lid 5 Het verbod als bedoeld in lid 4 is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art. 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	

Elk van de drie genoemde beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen (zie kader hieronder) en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. Deze verbodsbepalingen sluiten één op één aan bij de bepalingen uit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn en mogen niet overtreden worden, tenzij men een ontheffing kan krijgen (“nee, tenzij”-principe).

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of een vrijstelling moet aan de volgende drie criteria worden voldaan:

1. Er mag alleen worden afgeweken van de verbodsbepaling, wanneer geen andere bevredigende oplossing mogelijk is;
 2. Voor de afwijking moet een in de wet genoemd belang staan (zoals bijvoorbeeld volksgezondheid of openbare veiligheid), afhankelijk van de verschillende beschermingsregimes;
 3. De ingreep mag geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort(en).
- Daarnaast is voor een aantal handelingen een vrijstelling mogelijk in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Bij het bepalen of een ontheffing kan worden verleend, wordt niet alleen naar de gevolgen van de ingreep voor het individuele organismen gekeken, maar ook naar de gevolgen voor de instandhouding van de soort. Dit betekent dat ook wordt gekeken naar het effect van de ingreep op het populatieniveau van de soort(en). Daarnaast zal altijd rekening gehouden moeten worden met de zorgplicht, ongeacht of het gaat om een beschermde soort of niet (zie kader hieronder).

Zorgplicht

Deze plicht geldt te allen tijde en houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Deze plicht geldt voor iedereen en voor alle planten en dieren, beschermd of niet. De huidige zorgplichtbepalingen zijn gecontinueerd en geïntegreerd vanuit de Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en Faunawet in de Wet natuurbescherming en de wet zegt hierover:

"Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving" (Artikel 2, lid 1).

en

"De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn/haar handelen of het nalaten daarvan nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem/haar kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken." (Artikel 2, lid 2).

De gevolgen van de Wet natuurbescherming hangen af van de voorgenomen ingrepen en van de soorten die in het gebied aanwezig (kunnen) zijn. Het plangebied is het gebied waar de daadwerkelijke werkzaamheden (handelingen) plaatsvinden. Afhankelijk van de kenmerken van de activiteit kunnen storende effecten ook optreden buiten het plangebied (bijvoorbeeld geluid). De invloedssfeer van de werkzaamheden bepaalt daardoor de grootte van het onderzoeksgebied, wat dus meestal groter is dan het plangebied.

Dit betekent dat het onderzoeksgebied goed moet worden onderzocht op potenties voor het voorkomen van planten- en diersoorten en op de aanwezigheid van voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of nesten. Hierbij wordt niet alleen gekeken naar de aanwezigheid van beschermde soorten, maar ook naar welke functie(s) het gebied voor deze soort(en) vervult. Soms zijn maatregelen mogelijk waarmee voorkomen kan worden dat door het verrichten van een handeling de verbodsbepalingen worden overtreden. Maatregelen kunnen effecten voorkomen, effecten verminderen of verzachten of effecten herstellen.

Een ontheffing (of vrijstelling) zal uitsluitend worden verleend als voldaan is aan elk van de volgende drie cumulatieve voorwaarden:

- Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- Er is sprake van een in de wet genoemd belang;
- De handelingen leveren geen verslechtering/afbreuk op aan de staat van instandhouding van de soort.

Tabel B1.1 Overzicht Andere soorten, Artikel 3.10 Wnb, eerste lid, onderdeel a (dieren) en c (planten).

Amfibieën	Kreeftachtigen	Zoogdieren (vervolg)	Planten (vervolg)	Planten (vervolg)
Alpenwatersalamander	Europese rivierkreeft	Eekhoorn	Bosdravik	Moerasgamander
Bruine kikker		Egel	Brave hendrik	Muurbloem
Gewone pad	Libellen	Eikelmuis	Brede wolfsmelk	Naakte lathyrus
Kleine watersalamander	Beekrombout	Gewone bosspitsmuis	Breed wollegras	Naaldenkervel
Meerkikker	Bosbeekjuffer	Gewone zeehond	Bruinrode wespenorchis	Pijlscheefkelk
Middelste groene kikker	Donkere waterjuffer	Grote bosmuis	Dennenorchis	Roggelelie
Vinpootsalamander	Gevlekte glanslibel	Grijze zeehond	Dreps	Rood peperboompje
Vuursalamander	Gewone bronlibel	Haas	Echte gamander	Rozenkransje
	Hoogveenglanslibel	Hermelijn	Franjgentiaan	Ruw parelzaad
Dagvlinders	Kempense heidelibel	Huisspitsmuis	Geelgroene wespenorchis	Scherpkruid
Aardbeivlinder	Speerwaterjuffer	Konijn	Geplooid vrouwenmantel	Schubvaren
Bosparelmoervlinder		Molmuis	Getande veldsla	Schubzegge
Bruin dikkopje	Reptielen	Ondergrondse woelmuis	Gevlekt zonneroosje	Smalle raai
Bruine eikenpage	Adder	Ree	Glad biggenkruid	Spits havikskruid
Donker pimperlblauwtje	Hazelworm	Rosse woelmuis	Gladde zegge	Steenbraam
Duinparelmoervlinder	Levendbarende hagedis	Steenmarter	Groene nachtorchis	Stijve wolfsmelk
Gentiaanblauwtje	Ringslang	Tweekleurige bosspitsmuis	Groensteel	Stofzaad
Grote parelmoervlinder		Veldmuis	Groot spiegelklokje	Tengere distel
Grote vos	Vissen	Veldspitsmuis	Grote bosaardbei	Tengere veldmuur
Grote vuurvinder	Beekdonderpad	Vos	Grote leeuwenkluw	Trosgamander
Grote weerschijnvlinder	Beekprik	Waterspitsmuis	Honingorchis	Veenbloembies
Iepenpage	Elrits	Wezel	Kalkboterbloem	Vliegenorchis
Kleine heivlinder	Gestippelde alver	Wild zwijn	Kalketrip	Vroege ereprijs
Kleine ijsvogelvlinder	Grote modderkruiper	Woelrat	Karhuizeranjer	Wilde averuit
Kommavinder	Kwabaal		Karwijselie	Wilde ridderspoor
Pimperlblauwtje		Planten	Kleine ereprijs	Wilde weit
Sleedoornpage	Zoogdieren	Akkerboterbloem	Kleine schorseneer	Wolfskers
Spiegeldikkopje	Aardmuis	Akkerdoornzaad	Kleine wolfsmelk	Zandwolfsmelk
Veenbesblauwtje	Boommarter	Akkerogentroost	Kluwenklokje	Zinkvioletje
Veenbesparelmoervlinder	Bosmuis	Beklierde ogentroost	Knollathyrus	Zweedse kornoelje
Veenhooibeestje	Bunzing	Berggamander	Knolspirea	
Veldparelmoervlinder	Damhert	Bergnachtorchis	Korensla	
Zilveren maan	Das	Blaasvaren	Kranskarwij	
	Dwergmuis	Blauw guichelheil	Kruiptijm	
Kevers	Dwergspitsmuis	Bokkenorchis	Lange zonnedaauw	
Vliegend hert	Edelhert	Bosboterbloem	Liggende ereprijs	

Bronnen:

- Wetstekst Wet natuurbescherming (<http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2017-03-01/0>)
- Regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming), Nota n.a.v. het verslag, kst-33348-9 (<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-33348-9.html>)
- Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, Ministerie van Economische Zaken. Versie 1.3 december 2016.

Bijlage 2 Beschermde soorten Provincie Drenthe

Habitatrichtlijn niet-vogels

Soortgroep	Nederlandse naam	Bescherming via
Sporenplanten-bladmossen	geel schorpioenmos	Bern I
Sporenplanten-bladmossen	tonghaarmuts	Bern I
Sporenplanten-varens	kleine vlotvaren	Bern I
Zaadplanten	liggende raket	Bern I
Zaadplanten	drijvende waterweegbree	Bern I, HR IV
Zaadplanten	groenknolorchis	Bern I, HR IV
Zaadplanten	kruipend moerasscherm	Bern I, HR IV
Zaadplanten	zomerschroeforchis	Bern I, HR IV
Insecten-dagvlinders	moerasparelmoervlinder	Bern II
Insecten-haften	oeveraas	Bern II
Insecten-libellen	mercuurwaterjuffer	Bern II
Zoogdieren-zeezoogdieren	walrus	Bern II
Reptielen	dikkopschildpad	Bern II, Bonn I, HR IV
Reptielen	kemp's zeeschildpad	Bern II, Bonn I, HR IV
Reptielen	lederschildpad	Bern II, Bonn I, HR IV
Reptielen	soepschildpad	Bern II, Bonn I, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	bultrug	Bern II, Bonn I, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	gewone vinvis	Bern II, Bonn I, HR IV
Amfibieën	boomkikker	Bern II, HR IV
Amfibieën	geelbuikvuurpad	Bern II, HR IV
Amfibieën	heikikker	Bern II, HR IV
Amfibieën	kamsalamander	Bern II, HR IV
Amfibieën	knoflookpad	Bern II, HR IV
Amfibieën	rugstreeppad	Bern II, HR IV
Amfibieën	vroedmeesterpad	Bern II, HR IV
Insecten-dagvlinders	apollovlinder	Bern II, HR IV
Insecten-dagvlinders	boszandoog	Bern II, HR IV
Insecten-dagvlinders	donker pimperlblauwtje	Bern II, HR IV
Insecten-dagvlinders	grote vuurvlinder	Bern II, HR IV
Insecten-dagvlinders	pimperlblauwtje	Bern II, HR IV
Insecten-dagvlinders	tijmblauwtje	Bern II, HR IV
Insecten-dagvlinders	zilverstreephooibeestje	Bern II, HR IV
Insecten-kevers	brede geelrandwaterroofkever	Bern II, HR IV
Insecten-kevers	gestreepte waterroofkever	Bern II, HR IV
Insecten-kevers	juchtleerkever	Bern II, HR IV
Insecten-kevers	vermiljoenkever	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	bronslibel	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	gaffellibel	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	gevlekte witsnuitlibel	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	groene glazenmaker	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	noordse winterjuffer	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	oostelijke witsnuitlibel	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	rivierrombout	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	sierlijke witsnuitlibel	Bern II, HR IV
Insecten-nachtvlinders	teunisbloempijlstaart	Bern II, HR IV
Reptielen	gladde slang	Bern II, HR IV
Reptielen	muurhagedis	Bern II, HR IV
Reptielen	zandhagedis	Bern II, HR IV
Vissen	steur	Bern II, HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	hamster	Bern II, HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	otter	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	baardvleermuis	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	bechsteins vleermuis	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	bosvleermuis	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	brandts vleermuis	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	franjestaat	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	gewone grootoorvleermuis	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	grijze grootoorvleermuis	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	grote hoefijzerneus	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	grote rosse vleermuis	Bern II, HR IV

Habitatrichtlijn niet-vogels

Soortgroep	Nederlandse naam	Bescherming via
Zoogdieren-vleermuizen	ingekorven vleermuis	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	kleine dwergvleermuis	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	kleine hoefijzerneus	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	laativlieger	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	meervleermuis	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	mopsvleermuis	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	noordse vleermuis	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	rosse vleermuis	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	ruige dwergvleermuis	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	tweekleurige vleermuis	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	vale vleermuis	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	watervleermuis	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	bruinvis	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	dwergpotvis	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	gestreepte dolfijn	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	gewone dolfijn	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	gewone spitsdolfijn	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	grijze dolfijn	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	kleine zwaardwalvis	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	narwal	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	orca	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	tuimelaar	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	witflankdolfijn	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	witsnuitdolfijn	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	noordse vinvis	Bonn I, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	potvis	Bonn I, HR IV
Amfibieën	poelkikker	HR IV
Vissen	houting	HR IV
Weekdieren	bataafse stroommossel	HR IV
Weekdieren	platte schijfhoren	HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	bever	HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	hazelmuis	HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	lynx	HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	noordse woelmuis	HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	wilde kat	HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	wolf	HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	gewone dwergvleermuis	HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	butskop	HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	dwergvinvis	HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	griend	HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	spitsdolfijn van gray	HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	witte dolfijn	HR IV

Habitatrichtlijn vogels

Soortgroep	Nederlandse naam	Bescherming
Vogels	aasgier	Bern II
Vogels	alpengierzwaluw	Bern II
Vogels	alpenheggenmus	Bern II
Vogels	amerikaanse grote stern	Bern II
Vogels	anatolische woestijnplevier	Bern II
Vogels	appelvink	Bern II
Vogels	arctische bonte strandloper	Bern II
Vogels	arendbuizerd	Bern II
Vogels	audouins meeuw	Bern II, Bonn I
Vogels	aziatische roodborsttapuit	Bern II
Vogels	baardgrasmus	Bern II
Vogels	baardman	Bern II
Vogels	balearische roodkopklauwier	Bern II
Vogels	balkanbergfluit	Bern II
Vogels	balkankwikstaart	Bern II
Vogels	bastaardarend	Bern II, Bonn I
Vogels	beflijster	Bern II

Habitatrichtlijn vogels

Soortgroep	Nederlandse naam	Bescherming
Vogels	bergeend	Bern II
Vogels	bergfluit	Bern II
Vogels	bijeneter	Bern II
Vogels	bladkoning	Bern II
Vogels	blauwborst	Bern II
Vogels	blauwe kiekendief	Bern II
Vogels	blauwe rotslijster	Bern II
Vogels	blauwstaart	Bern II
Vogels	blonde ruiter	Bonn I
Vogels	boerenwaluw	Bern II
Vogels	bont stormvogeltje	Bern II
Vogels	bontbekplevier	Bern II
Vogels	bonte strandloper	Bern II
Vogels	bonte tapuit	Bern II
Vogels	bonte vliegenvanger	Bern II
Vogels	boomklever	Bern II
Vogels	boomkruiper	Bern II
Vogels	boompieper	Bern II
Vogels	boomvalk	Bern II
Vogels	bosgors	Bern II
Vogels	bosrietzanger	Bern II
Vogels	bosruiter	Bern II
Vogels	bosuil	Bern II
Vogels	braamsluiper	Bern II
Vogels	brandgans	Bern II
Vogels	breedbekstrandloper	Bern II
Vogels	brilgrasmus	Bern II
Vogels	britse frater	Bern II
Vogels	britse koolmees	Bern II
Vogels	britse putter	Bern II
Vogels	bruine boszanger	Bern II
Vogels	bruine kiekendief	Bern II
Vogels	bruinkeelortolaan	Bern II
Vogels	buizerd	Bern II
Vogels	bulwers stormvogel	Bern II
Vogels	canadese kraanvogel	Bern II
Vogels	casarca	Bern II
Vogels	cetti's zanger	Bern II
Vogels	cirlgors	Bern II
Vogels	citroenkwikstaart	Bern II
Vogels	daurische klauwier	Bern II
Vogels	diksnavelnotenkraker	Bern II
Vogels	dougalls stern	Bern II
Vogels	draaihal	Bern II
Vogels	drieteenstrandloper	Bern II
Vogels	duinpieper	Bern II
Vogels	dunbekwulp	Bern II, Bonn I
Vogels	dwergaalscholver	Bern II
Vogels	dwer garend	Bern II
Vogels	dwer ggans	Bern II, Bonn I
Vogels	dwer ggors	Bern II
Vogels	dwer gmeeuw	Bern II
Vogels	dwer gooruil	Bern II
Vogels	dwer gster	Bern II
Vogels	engelse kwikstaart	Bern II
Vogels	europese kanarie	Bern II
Vogels	fitis	Bern II
Vogels	flamingo	Bern II
Vogels	fluit	Bern II
Vogels	frater	Bern II
Vogels	geelgors	Bern II
Vogels	geelsnavelduiker	Bern II
Vogels	gekraagde roodstaart	Bern II
Vogels	gele kwikstaart	Bern II

Habitatrichtlijn vogels

Soortgroep	Nederlandse naam	Bescherming
Vogels	geoorde fuut	Bern II
Vogels	giervalk	Bern II
Vogels	glanskop	Bern II
Vogels	gon-gon/kaapverdise stormvogel	Bern II
Vogels	goudhaan	Bern II
Vogels	grasmus	Bern II
Vogels	graspieper	Bern II
Vogels	graszanger	Bern II
Vogels	grauwe fitis	Bern II
Vogels	grauwe franjepoot	Bern II
Vogels	grauwe kiekendief	Bern II
Vogels	grauwe klauwier	Bern II
Vogels	grauwe vliegenvanger	Bern II
Vogels	griel	Bern II
Vogels	grijskopspecht	Bern II
Vogels	grijze wouw	Bern II
Vogels	groene specht	Bern II
Vogels	groenlandse tapuit	Bern II
Vogels	groenling	Bern II
Vogels	grote barmsijs	Bern II
Vogels	grote bonte specht	Bern II
Vogels	grote franjepoot	Bern II
Vogels	grote gele kwikstaart	Bern II
Vogels	grote karekiet	Bern II
Vogels	grote kruisbek	Bern II
Vogels	grote pieper	Bern II
Vogels	grote stern	Bern II
Vogels	grote trap	Bern II, Bonn I
Vogels	grote zilverreiger	Bern II
Vogels	haakbek	Bern II
Vogels	harlekijneend	Bern II
Vogels	havik	Bern II
Vogels	havikarend	Bern II
Vogels	heggenmus	Bern II
Vogels	hop	Bern II
Vogels	huiszwaluw	Bern II
Vogels	humes bladkoning	Bern II
Vogels	iberische tjiftjaf	Bern II
Vogels	ijsduiker	Bern II
Vogels	ijsgors	Bern II
Vogels	ijslands smelleken	Bern II
Vogels	ijsvogel	Bern II
Vogels	ivoormeeuw	Bern II
Vogels	izabeltapuit	Bern II
Vogels	jufferkraanvogel	Bern II
Vogels	kalanderleeuwerik	Bern II
Vogels	kerkuil	Bern II
Vogels	klapekster	Bern II
Vogels	klein waterhoen	Bern II
Vogels	kleine barmsijs	Bern II
Vogels	kleine bonte specht	Bern II
Vogels	kleine karekiet	Bern II
Vogels	kleine klapekster	Bern II
Vogels	kleine plevier	Bern II
Vogels	kleine spotvogel	Bern II
Vogels	kleine sprinkhaanzanger	Bern II
Vogels	kleine strandloper	Bern II
Vogels	kleine torenvalk	Bern II, Bonn I
Vogels	kleine trap	Bern II
Vogels	kleine vliegenvanger	Bern II
Vogels	kleine zilverreiger	Bern II
Vogels	kleine zwaan	Bern II
Vogels	kleine zwartkop	Bern II
Vogels	kleinst waterhoen	Bern II

Habitatrichtlijn vogels

Soortgroep	Nederlandse naam	Bescherming
Vogels	kluut	Bern II
Vogels	kneu	Bern II
Vogels	koereiger	Bern II
Vogels	koningseider	Bern II
Vogels	koolmees	Bern II
Vogels	kortsnavelboomkruiper	Bern II
Vogels	kortteenleeuwrik	Bern II
Vogels	kraanvogel	Bern II
Vogels	krekelzanger	Bern II
Vogels	kroeskoppelikaan	Bern II, Bonn I
Vogels	krombekstrandloper	Bern II
Vogels	kruisbek	Bern II
Vogels	kuifduiker	Bern II
Vogels	kuifkoekoek	Bern II
Vogels	kuifmees	Bern II
Vogels	kwak	Bern II
Vogels	kwartelkoning	Bern II
Vogels	lachstern	Bern II
Vogels	lammergier	Bern II
Vogels	lepelaar	Bern II
Vogels	matkop	Bern II
Vogels	middelste bonte specht	Bern II
Vogels	mongoolse pieper	Bern II
Vogels	monniksgier	Bern II
Vogels	morinelplevier	Bern II
Vogels	nachtegaal	Bern II
Vogels	nachtzwaluw	Bern II
Vogels	nonnetje	Bern II
Vogels	noordse boszanger	Bern II
Vogels	noordse fitis	Bern II
Vogels	noordse grote bonte specht	Bern II
Vogels	noordse kwikstaart	Bern II
Vogels	noordse nachtegaal	Bern II
Vogels	noordse pijlstormvogel	Bern II
Vogels	noordse stern	Bern II
Vogels	oehoe	Bern II
Vogels	oeverloper	Bern II
Vogels	oeverpieper	Bern II
Vogels	oeverzwaluw	Bern II
Vogels	ooievaar	Bern II
Vogels	oostelijke blonde tapuit	Bern II
Vogels	oostelijke kraagtrap	Bern II, Bonn I
Vogels	orpheusspotvogel	Bern II
Vogels	paapje	Bern II
Vogels	paarse strandloper	Bern II
Vogels	pallas' boszanger	Bern II
Vogels	parelduiker	Bern II
Vogels	perzische roodborst	Bern II
Vogels	pestvogel	Bern II
Vogels	pimpelmees	Bern II
Vogels	poelruiter	Bern II
Vogels	poelsnip	Bern II
Vogels	porseleinhoen	Bern II
Vogels	provençaalse grasmus	Bern II
Vogels	purperreiger	Bern II
Vogels	putter	Bern II
Vogels	raddes boszanger	Bern II
Vogels	ralreiger	Bern II
Vogels	ransuil	Bern II
Vogels	renvogel	Bern II
Vogels	reuzenster	Bern II
Vogels	rietgors	Bern II
Vogels	rietzanger	Bern II
Vogels	rode rotslijster	Bern II

Habitatrichtlijn vogels

Soortgroep	Nederlandse naam	Bescherming
Vogels	rode wouw	Bern II
Vogels	roerdomp	Bern II
Vogels	roodborst	Bern II
Vogels	roodborsttapuit	Bern II
Vogels	roodborsttapuit	Bern II
Vogels	roodbuikwaterspreeuw	Bern II
Vogels	roodhalsfuut	Bern II
Vogels	roodhalsgans	Bern II, Bonn I
Vogels	roodkeelduiker	Bern II
Vogels	roodkeelpieper	Bern II
Vogels	roodkopklauwier	Bern II
Vogels	roodmus	Bern II
Vogels	roodpootvalk	Bern II
Vogels	roodsterblauwborst	Bern II
Vogels	roodstuitwaluw	Bern II
Vogels	rosse franjepoot	Bern II
Vogels	rotspieper	Bern II
Vogels	rouwkwikstaart	Bern II
Vogels	roze pelikaan	Bern II, Bonn I
Vogels	roze spreeuw	Bern II
Vogels	ruigpootbuizerd	Bern II
Vogels	ruigpootuil	Bern II
Vogels	scandinavische tjiftjaf	Bern II
Vogels	scharrelaar	Bern II
Vogels	schreeuwarend	Bern II
Vogels	siberische boompieper	Bern II
Vogels	siberische braamsluiper	Bern II
Vogels	siberische notenkraker	Bern II
Vogels	siberische taling	Bonn I
Vogels	siberische tjiftjaf	Bern II
Vogels	sibirische sprinkhaanzanger	Bern II
Vogels	sijs	Bern II
Vogels	slangenarend	Bern II
Vogels	slechtvalk	Bern II
Vogels	smelleken	Bern II
Vogels	sneeuwgors	Bern II
Vogels	sneeuwgors	Bern II
Vogels	sneeuwuil	Bern II
Vogels	snor	Bern II
Vogels	sperwer	Bern II
Vogels	sperwergrasmus	Bern II
Vogels	sperweruil	Bern II
Vogels	spotvogel	Bern II
Vogels	sprinkhaanzanger	Bern II
Vogels	steenarend	Bern II
Vogels	steenloper	Bern II
Vogels	steenuil	Bern II
Vogels	stellers eider	Bern II
Vogels	steltkluut	Bern II
Vogels	steppearend	Bern II
Vogels	steppebuizerd	Bern II
Vogels	steppehoen	Bern II
Vogels	steppekiekendief	Bern II
Vogels	steppekievit	Bonn I
Vogels	steppeklapekster	Bern II
Vogels	steppevorkstaartplevier	Bern II
Vogels	stormvogeltje	Bern II
Vogels	strandleeuwerik	Bern II
Vogels	strandplevier	Bern II
Vogels	struikrietzanger	Bern II
Vogels	swinhoes boszanger	Bern II
Vogels	taigaboomkruiper	Bern II
Vogels	tapuit	Bern II
Vogels	temmincks strandloper	Bern II

Habitatrichtlijn vogels

Soortgroep	Nederlandse naam	Bescherming
Vogels	terekruiter	Bern II
Vogels	tjiftjaf	Bern II
Vogels	toendrafontbekplevier	Bern II
Vogels	torenvalk	Bern II
Vogels	tuinfluiter	Bern II
Vogels	turkestaanse klauwier	Bern II
Vogels	vaal stormvogeltje	Bern II
Vogels	vale gier	Bern II
Vogels	vale pijlstormvogel	Bern II
Vogels	veldrietzanger	Bern II
Vogels	velduil	Bern II
Vogels	visarend	Bern II
Vogels	visdief	Bern II
Vogels	vorkstaartmeeuw	Bern II
Vogels	vorkstaartplevier	Bern II
Vogels	vuurgoudhaan	Bern II
Vogels	waterpieper	Bern II
Vogels	waterrietzanger	Bern II, Bonn I
Vogels	wespendief	Bern II
Vogels	westelijke blonde tapuit	Bern II
Vogels	wielewaal	Bern II
Vogels	wilde zwaan	Bern II
Vogels	wilgengors	Bern II
Vogels	wilsons stormvogeltje	Bern II
Vogels	winterkoning	Bern II
Vogels	witbandkruisbek	Bern II
Vogels	witbandzeearend	Bern II, Bonn I
Vogels	witgat	Bern II
Vogels	withalsvliegenvanger	Bern II
Vogels	witkopeend	Bern II, Bonn I
Vogels	witkopgors	Bern II
Vogels	witooegeend	Bonn I
Vogels	witstuitbarmsijs	Bern II
Vogels	witte kerkuil	Bern II
Vogels	witte kwikstaart	Bern II
Vogels	witvleugelstern	Bern II
Vogels	witwangstern	Bern II
Vogels	woestijngrasmus	Bern II
Vogels	woestijnvink	Bern II
Vogels	woudaap	Bern II
Vogels	zeearend	Bern II, Bonn I
Vogels	zuidelijke bonte strandloper	Bern II
Vogels	zwartbuikwaterspreeuw	Bern II
Vogels	zwarte ibis	Bern II
Vogels	zwarte mees	Bern II
Vogels	zwarte ooievaar	Bern II
Vogels	zwarte roodstaart	Bern II
Vogels	zwarte roodstaart	Bern II
Vogels	zwarte specht	Bern II
Vogels	zwarte stern	Bern II
Vogels	zwarte wouw	Bern II
Vogels	zwartkop	Bern II
Vogels	zwartkopgors	Bern II
Vogels	zwartkopmeeuw	Bern II

Andere soorten

Soortgroep	Nederlandse naam	Bescherming
Amfibieën	alpenwatersalamander	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Amfibieën	vinpootsalamander	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Amfibieën	vuursalamander	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	aardbeivlinder	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	bosparelmoevlinder	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	bruin dikkopje	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	bruine eikenpage	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	duinparelmoevlinder	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	gentiaanblauwtje	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	grote parelmoevlinder	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	grote vos	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	grote weerschijnvlinder	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	iepenpage	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	kleine heivlinder	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	kleine ijsvogelvlinder	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	kommavilinder	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	sleedoorpage	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	spiegeldikkopje	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	veenbesblauwtje	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	veenbosparelmoevlinder	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	veenhoubeestje	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	veldparelmoevlinder	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	zilveren maan	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-kevers	vliegend hert	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-libellen	beekrombout	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-libellen	bosbeekjuffer	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-libellen	donkere waterjuffer	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-libellen	geklekte glanslibel	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-libellen	gewone bronlibel	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-libellen	hoogveenglanslibel	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-libellen	kempense heidelibel	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-libellen	speerwaterjuffer	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Kreeftachtigen	europese rivierkreeft	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Reptielen	adder	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Reptielen	hazelworm	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Reptielen	levendbarende hagedis	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Reptielen	ringslang	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Vissen	beekdonderpad	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Vissen	beekprik	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Vissen	elrits	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Vissen	gestippelde alver	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Vissen	grote modderkruiper	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Vissen	kwabaal	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	boomarter	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	damhert	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	das	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	edelhert	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	eekhoorn	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	eikelmuis	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	grote bosmuis	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	molmuis	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	steenarter	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	veldspitsmuis	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	waterspitsmuis	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	wild zwijn	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-zeezoogdieren	gewone zeehond	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-zeezoogdieren	grijze zeehond	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Sporenplanten-varens	blaasvaren	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Sporenplanten-varens	groensteel	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Sporenplanten-varens	schubvaren	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	akkerboterbloem	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	akkerdoornzaad	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	akkerogentroost	Andere soorten (bijlage B van de wet)

Andere soorten

Soortgroep	Nederlandse naam	Bescherming
Zaadplanten	beklierde ogentroost	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	berggamander	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	bergnachtorchis	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	blauw guichelheil	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	bokkenorchis	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	bosboterbloem	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	bosdravik	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	brave hendrik	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	brede wolfsmelk	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	breed wollegras	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	bruinrode wespenorchis	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	dennenorchis	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	dreps	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	echte gamander	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	franjugentiaan	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	geelgroene wespenorchis	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	geplooid vrouwenmantel	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	getande veldsla	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	gevekt zonneroosje	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	glad biggenkruid	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	gladde zegge	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	groene nachtorchis	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	groot spiegelklokje	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	grote bosaardbei	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	grote leeuwenklauw	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	honingorchis	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	kalkboterbloem	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	kalketrip	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	karthuizeranjer	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	karwijselie	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	kleine ereprijs	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	kleine schorseneer	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	kleine wolfsmelk	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	kluwenklokje	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	knollathyrus	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	knolspirea	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	korensla	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	kranskarwij	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	kruiptijm	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	lange zonnedaauw	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	liggende ereprijs	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	moerasgamander	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	muurbloem	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	naakte lathyrus	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	naaldenkervel	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	pijlscheefkelk	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	roggelelie	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	rood peperboompje	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	rozenkransje	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	ruw parelzaad	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	scherpkruid	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	schubzegge	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	smalle raai	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	spits havikskruid	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	steenbraam	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	stijve wolfsmelk	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	stofzaad	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	tengere distel	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	tengere veldmuur	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	troggamander	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	veenbloembies	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	vliegenorchis	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	vroege ereprijs	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	wilde averuit	Andere soorten (bijlage B van de wet)

Andere soorten		
Soortgroep	Nederlandse naam	Bescherming
Zaadplanten	wilde ridderspoor	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	wilde weit	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	wolfskers	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	zandwolfsmelk	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	zinkviooltje	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	zweedse kornoelje	Andere soorten (bijlage B van de wet)

Vrijgestelde soorten	
Soortgroep	Nederlandse naam
Amfibieën	bruine kikker
Amfibieën	gewone pad
Amfibieën	kleine watersalamander
Amfibieën	meerkikker
Amfibieën	middelste groene kikker/bastaard kikker
Zoogdieren-landzoogdieren	aardmuis
Zoogdieren-landzoogdieren	bosmuis
Zoogdieren-landzoogdieren	bunzing
Zoogdieren-landzoogdieren	dwergmuis
Zoogdieren-landzoogdieren	dwerfspitsmuis
Zoogdieren-landzoogdieren	egel
Zoogdieren-landzoogdieren	gewone bosspitsmuis
Zoogdieren-landzoogdieren	haas
Zoogdieren-landzoogdieren	hermelijn
Zoogdieren-landzoogdieren	huisspitsmuis
Zoogdieren-landzoogdieren	konijn
Zoogdieren-landzoogdieren	ondergrondse woelmuis
Zoogdieren-landzoogdieren	ree
Zoogdieren-landzoogdieren	rosse woelmuis
Zoogdieren-landzoogdieren	steenmarter
Zoogdieren-landzoogdieren	tweekleurige bosspitsmuis
Zoogdieren-landzoogdieren	veldmuis
Zoogdieren-landzoogdieren	vos
Zoogdieren-landzoogdieren	wezel
Zoogdieren-landzoogdieren	woelrat

Bijlage 3 Nationale Databank Flora en Fauna gegevens

Naam	Groep	Beschermingsregime	Afstand
Blauwe reiger	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Boerenwaluw	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Boomklever	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Boomkruiper	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Boomvalk	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Ekster	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Gekraagde roodstaart	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Grauwe vliegenvanger	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Groene glazenmaker	Libellen	wnb-hrl	0 - 1 km
Groene specht	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Grote bonte specht	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Grote gele kwikstaart	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Haas	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Huismus	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Huiszwaluw	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Ijsvogel	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Konijn	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Koolmees	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Pimpelmees	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Ransuil	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Ree	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Roek	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Sperwer	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Spreeuw	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Tapuit	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Torenvalk	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Woelrat	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Zwarte kraai	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Zwarte roodstaart	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Aardmuis	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Bastaardkikker	Amfibieën	wnb-andere	1 - 5 km
Beekrombout	Libellen	wnb-andere	1 - 5 km
Bever	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Bonte vliegenvanger	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Boommarter	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Bosmuis	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Bosuil	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Brilduiker	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Bruine kikker	Amfibieën	wnb-andere	1 - 5 km
Bunzing	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Das	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Draaihals	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Dwergmuis	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Eekhoorn	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Egel	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Geplooid vrouwenmantel	Vaatplanten	wnb-andere	1 - 5 km
Gevlekte witsnuitlibel	Libellen	wnb-hrl	1 - 5 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Gewone pad	Amfibieën	wnb-andere	1 - 5 km
Glanskop	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Groene kikker (Onb.)	Amfibieën	wnb-andere	1 - 5 km
Grote bosmuis	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Grote vos	Dagvlinders	wnb-andere	1 - 5 km
Grote weerschijnvlinder	Dagvlinders	wnb-andere	1 - 5 km
Havik	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Hermelijn	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Huisspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Kleine bonte specht	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Kleine watersalamander	Amfibieën	wnb-andere	1 - 5 km
Oeverzwaluw	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km

Ooievaar	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Otter	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Poelkikker	Amfibieën	wnb-hrl	1 - 5 km
Raaf	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Rosse woelmuis	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Sierlijke witsnuitlibel	Libellen	wnb-hrl	1 - 5 km
Slechtvalk	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Steenmarter	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Steenuil	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Veldmuis	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Vos	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Waterspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Wespendief	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Wezel	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Zeearend	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Zwarte mees	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Zwarte specht	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Zwarte wouw	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Adder	Reptielen	wnb-andere	5 - 10 km
Alpenwatersalamander	Amfibieën	wnb-andere	5 - 10 km
Baardvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Damhert	Zoogdieren	wnb-andere	5 - 10 km
Drijvende waterweegbree	Vaatplanten	wnb-hrl	5 - 10 km
Dwergspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere	5 - 10 km
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Gewone/Kleine/Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Grote leeuwenklauw	Vaatplanten	wnb-andere	5 - 10 km
Grote modderkruiper	Vissen	wnb-andere	5 - 10 km
Hazelworm	Reptielen	wnb-andere	5 - 10 km
Heikikker	Amfibieën	wnb-hrl	5 - 10 km
Laatvlieger	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Levendbarende hagedis	Reptielen	wnb-andere	5 - 10 km
Meerkikker	Amfibieën	wnb-andere	5 - 10 km
Meervleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Noordse winterjuffer	Libellen	wnb-hrl	5 - 10 km
Ringslang	Reptielen	wnb-andere	5 - 10 km
Roggelelie	Vaatplanten	wnb-andere	5 - 10 km
Rosse vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Stijve wolfsmelk	Vaatplanten	wnb-andere	5 - 10 km
Veldparelmoervlinder	Dagvlinders	wnb-andere	5 - 10 km
Wilde ridderspoor	Vaatplanten	wnb-andere	5 - 10 km
Wolf	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Aardbeivlinder	Dagvlinders	wnb-andere	10 - 25 km
Baardvleermuis / Brandts vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	10 - 25 km
Blauw guichelheil	Vaatplanten	wnb-andere	10 - 25 km
Bokkenorchis	Vaatplanten	wnb-andere	10 - 25 km
Boomkikker	Amfibieën	wnb-hrl	10 - 25 km
Bosvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	10 - 25 km
Brandts vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	10 - 25 km
Dennenorchis	Vaatplanten	wnb-andere	10 - 25 km
Dreps	Vaatplanten	wnb-andere	10 - 25 km
Eider	Vogels	wnb-vrl	10 - 25 km
Franjestaart	Zoogdieren	wnb-hrl	10 - 25 km
Geelbuikvuurpad	Amfibieën	wnb-hrl	10 - 25 km
Gentiaanblauwtje	Dagvlinders	wnb-andere	10 - 25 km
Gestreepte waterroofkever	Kevers	wnb-hrl	10 - 25 km
Gevlekte glanslibel	Libellen	wnb-andere	10 - 25 km
Gewone bosspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere	10 - 25 km
Gewone/Grijze grootoorvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	10 - 25 km
Gewone/Kleine dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	10 - 25 km
Gewone / Rugstreeppad	Amfibieën	wnb-andere	10 - 25 km
Gewone zeehond	Zoogdieren	wnb-andere	10 - 25 km
Gladde slang	Reptielen	wnb-hrl	10 - 25 km
Groenknolorchis	Vaatplanten	wnb-hrl	10 - 25 km
Groensteel	Vaatplanten	wnb-andere	10 - 25 km
Groot spiegelklokje	Vaatplanten	wnb-andere	10 - 25 km

Hoogveenglanslibel	Libellen	wnb-andere	10 - 25 km
Hop	Vogels	wnb-vrl	10 - 25 km
Kamsalamander	Amfibieën	wnb-hrl	10 - 25 km
Kartuizer anjer	Vaatplanten	wnb-andere	10 - 25 km
Kleine dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	10 - 25 km
Kleine vliegenvanger	Vogels	wnb-vrl	10 - 25 km
Kleine vlotvaren	Vaatplanten	wnb-hrl	10 - 25 km
Kleine wolfsmelk	Vaatplanten	wnb-andere	10 - 25 km
Kluwenklokje	Vaatplanten	wnb-andere	10 - 25 km
Knoflookpad	Amfibieën	wnb-hrl	10 - 25 km
Knollathyrus	Vaatplanten	wnb-andere	10 - 25 km
Knolspirea	Vaatplanten	wnb-andere	10 - 25 km
Kommavlinder	Dagvlinders	wnb-andere	10 - 25 km
Korensla	Vaatplanten	wnb-andere	10 - 25 km
Kortsnavelboomkruiper	Vogels	wnb-vrl	10 - 25 km
Kruipend moerasscherm	Vaatplanten	wnb-hrl	10 - 25 km
Muurbloem	Vaatplanten	wnb-andere	10 - 25 km
Muurhagedis	Reptielen	wnb-hrl	10 - 25 km
Myoot (soort onbekend)	Zoogdieren	wnb-hrl	10 - 25 km
Oehoe	Vogels	wnb-vrl	10 - 25 km
Oostelijke witsnuitlibel	Libellen	wnb-hrl	10 - 25 km
Rugstreeppad	Amfibieën	wnb-hrl	10 - 25 km
Smalle raai	Vaatplanten	wnb-andere	10 - 25 km
Tweekleurige vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	10 - 25 km
Veenbesparelmoervlinder	Dagvlinders	wnb-andere	10 - 25 km
Veenhooibeestje	Dagvlinders	wnb-andere	10 - 25 km
Watervleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	10 - 25 km
Wezel/Hermelijn	Zoogdieren	wnb-andere	10 - 25 km
Wild zwijn	Zoogdieren	wnb-andere	10 - 25 km
Zandhagedis	Reptielen	wnb-hrl	10 - 25 km
Zilveren maan	Dagvlinders	wnb-andere	10 - 25 km
Zweedse kornoelje	Vaatplanten	wnb-andere	10 - 25 km